

Utredning av eventuelt forbud mot utenlandske treslag

Gjennomført av Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet

Bjarte Rambjør Heide
Seksjonsleder, Miljødirektoratet

Foto: Kim Abel, naturarkivet.no

Disposisjon

- Om oppdraget
- Bruk av utenlandske treslag i Norge
- Vurderinger gjort av direktoratene
- Konklusjoner og videre arbeid

Om oppdraget

Om oppdraget

«Klima- og miljødepartementet ber med dette Miljødirektoratet om sammen med Landbruksdirektoratet å utrede forslag om innføring av et generelt forbud mot bruk av utenlandske treslag med betydelig risiko for norsk natur.»

Nærmere om oppdraget

«Konsekvenser for skogbruk, klima og karbonbinding i skog skal inngå i utredningen.»

«Forslaget skal utredes i tråd med kravene i utredningsinstruksen.»

«Et eventuelt forbud skal omfatte treslag som har en så betydelig risiko for skade på norsk natur, at et forbud anses nødvendig for på kort og lang sikt å unngå vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet.»

Miljødirektoratet.no

Nærmere om oppdraget

«Utredningen skal blant annet belyse konsekvenser for skogbruket av forbud som nevnt sammenlignet med videreføring av dagens regelverk og kravpunkt knyttet til bruk av utenlandske treslag i Norsk PEFC Skogstandard.»

«Direktoratene må foreta selvstendige vurderinger av sprednings- og skaderisiki og redegjøre for kvaliteten i den dokumentasjonen som er lagt til grunn.»

«Vurderingen skal gjøres i lys av forslaget til revidert forskrift fra Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet.»

Miljødirektoratet.no

Regjeringen vil...

Miljødirektoratet.no

Oppdragsforståelse

- Gjennomføre kunnskapsinnhenting og vurdere grunnlaget for, og konsekvensene av, et eventuelt et forbud mot bruk av utenlandske treslag med betydelig risiko for norsk natur
- Vi har:
 - lagt definisjon av utenlandske treslag i regelverket til grunn, uavhengig av fremmedartslista og sertifiseringsregler
 - kun inkludert de som er tømmerproduserende og aktuelle for skogbruk
 - ikke inkludert juletre, pyntegrønt, leplantinger eller annen bruk av UT

Miljødirektoratet.no

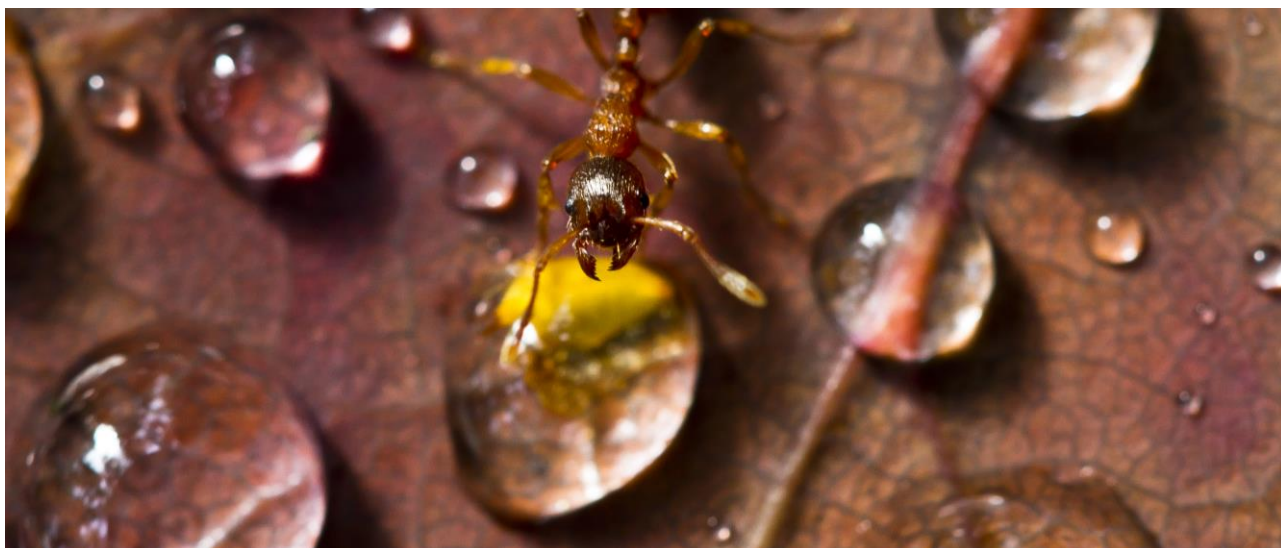
Om gjennomføringen av oppdraget

- Arbeidsgruppe bestående av fagfolk fra direktoratene
 - økologi, klima, skogfag, jurister og samfunnsøkonomer
- Styringsgruppe bestående av ledere fra de to direktoratene
 - avdelingsdirektører og seksjonsledere

Miljødirektoratet.no

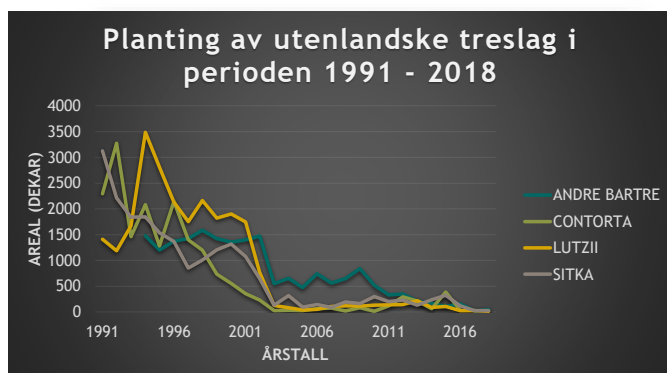
Bruk av utenlandske treslag i Norge

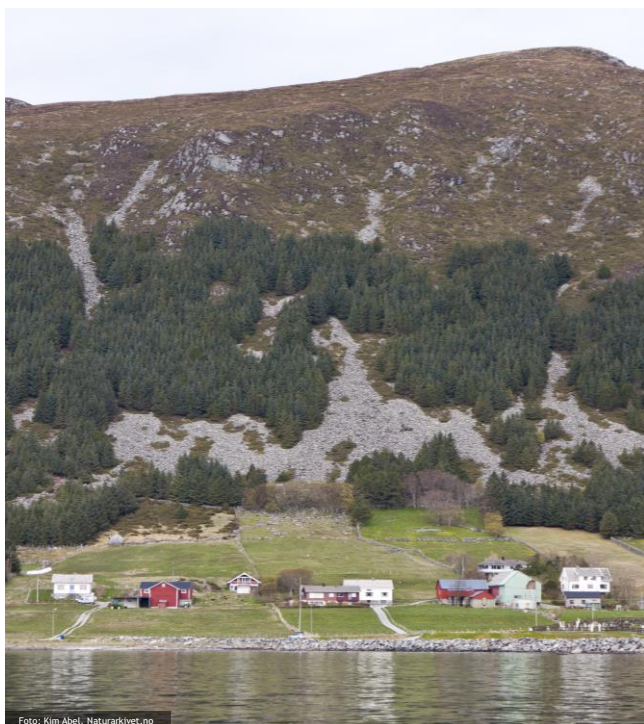

Bruk av utenlandske treslag i Norge

- Totalareal 800 000 daa
- Hogstmodent de neste 50 årene
- Avvirkningstopp i 2040
- Tillatelse til 700 daa/år 2013-2018.
- 2016-2018 mindre enn 200 daa/år
- Etter forskrift 2012 gitt tillatelse til totalt 4400 daa

Miljødirektoratet.no

Bruk av utenlandske treslag i Norge

Motivasjon for bruk:

- Egnethet og etableringsmulighet
- Økning av produktivt skogareal
- Større volumproduksjon
- Resistens mot patogener
- Virkeskvalitet
- Tilpasset klimaendringer

Foto: Kim Abøl, Naturarkivet.no

Bruk av utenlandske treslag i Norge

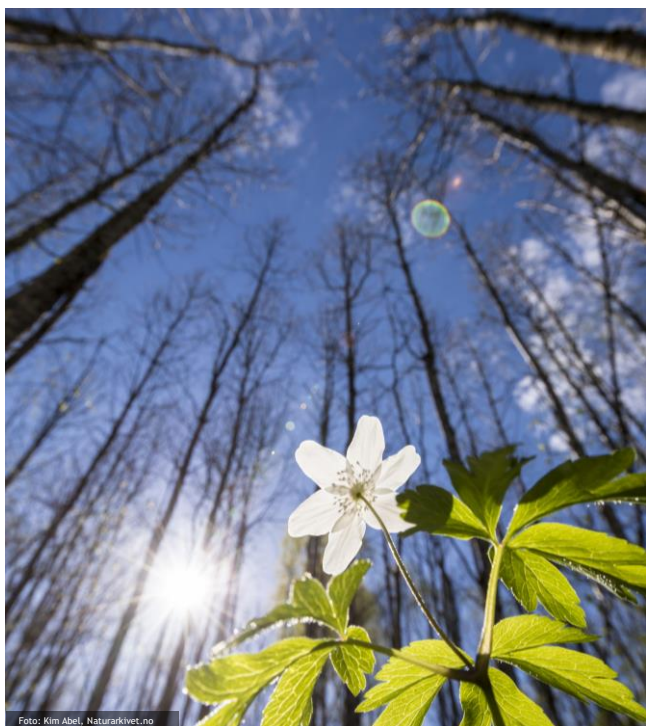

Foto: Arvid Grønne, arvidgronne.com

Vurderinger gjort av direktoratene

Kunnskapsgrunnlaget

- Økologi
- Klima
- Økonomi
- Andre samfunnsinteresser

Forutsetninger lagt til grunn i utredningen

Grunnleggende forutsetninger:

- 60 - 100 % av arealet tilplantet med UT avvirket de neste 70 år
- Alt som blir godkjent som plantet areal i henhold til dagens forskrift, vil hogges etter 70 år.
- Biomangfoldverdiene på arealer med utenlandske treslag som blir avvirket er små, selv om deler av disse arealene under gitte forutsetninger kan utvikle seg til verdifulle naturtyper.
- Behandlet alle utenlandske treslag som sitkagran
- Sitkagran har 40 % høyere produksjon enn norsk gran

Forutsetninger lagt til grunn i utredningen

Forutsetninger ved ulike alternativer:

- «Forskriftsalternativ»:
 - Det søkes om replanting av samtlige bestand som hogges (jfr. foryngelsesplikt).
 - 70 % av det avvirkede arealet tillates tilplantes med UT
 - 360 dekar med *nye arealer* vil tilplantes med UT per år
- «Forbudsalternativ»:
 - 30 - 50 % av avvirket areal med UT vil tilplantes med norske treslag

Miljødirektoratet.no

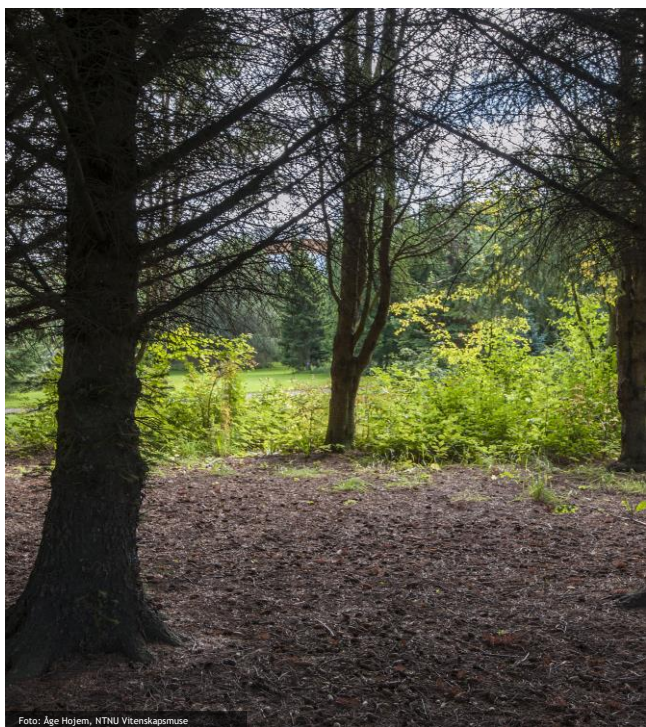

Foto: Åge Hojem, NTNU Vitenskapsmuse

Konsekvenser av et forbud – naturmangfold

- Forbud vil ha liten påvirkning på utbredelsesareal
- Dagens utfordringer et resultat av historisk bruk
- Ikke vesentlig merbelastning ved styrt bruk i det omfang som utredningen legger til grunn
- Forbud uten planmessig bekjemping - liten effekt?

Konsekvenser av et forbud - klima

- Et forbud vil medføre redusert opptak og lagring av karbon
- Nøyaktige beregninger forutsetter detaljerte kunnskap om arealer og alternative treslag.
- Dersom et forbud fører til at utplantinger av utenlandske treslag blir avvirket, men ikke replantet, vil dette måtte bokføres som utslipp i klimaregnskapet

Miljødirektoratet.no

Foto: Sigve Reiso, Naturarkivet.no

Konsekvenser av et forbud – skognæring

- Mindre areal med produktiv skog
- Mindre produksjon på arealene
- Mindre framtidig tilgang på trevirke

Sammenstilling av virkninger – endring relativt til nullalternativet

Belastning på naturmangfoldet	Liten positiv virkning. Vanskelig å si noe om størrelsesforhold
Offentlig administrasjon	Mindre offentlig administrasjon. Anslått besparelse på om lag 1-2 årsverk årlig over en 70 års periode gitt en videreføring av dagens praksis.
Direkte negative virkninger for grunneierne - tap av verdi fra fremtidige skogomløp/rotasjoner med utenlandske treslag	Negativ virkning, anslått NNV på om lag -420 til -690 mill. NOK.
Redusert overskudd treforedlingsindustri dersom økte innkjøpskostnader for tømmer	Mulig negativ virkning, omfang usikkert. Kommer i tillegg til de direkte kostnadene.
Karbonopptak	Lavere karbonopptak. Karbonlageret vil være om lag 37-97 tonn CO ₂ per daa mindre i la ett omløp (70 år) med forbud om utenlandske treslag relatert til nullalternativet, avhengig av om arealet plantes med gran eller gror igjen naturlig.

Miljødirektoratet.no

Konklusjoner og videre arbeid

Direktoratenes oppsummering og vurderinger

- Utenlandske treslag er allerede spredt vidt i norsk natur. Eldre utplantinger, og spredning fra disse, vil fortsette å påvirke norsk natur.
- Direktoratenes vurdering er at en styrt bruk av utenlandske treslag av et omfang som lagt til grunn i utredningen ikke vil medføre en vesentlig merbelastning.
- Direktoratene mener at hensynene til naturmangfold, klima og næring kan ivaretas på en balansert måte gjennom forvaltning etter forskrift.
- Vi har ikke funnet grunnlag for å peke ut treslag med en så betydelig risiko at et forbud anses som nødvendig for på kort og lang sikt unngå vesentlige følger for det biologiske mangfoldet.

Miljødirektoratet.no

Direktoratenes oppsummering og vurderinger

- Direktoratene legger vekt på at forvaltningen av forskriften så langt ikke har kommet til at kriteriet «vesentlige følger» har kommet til anvendelse direkte knyttet til enkelte treslag.
- Direktoratene legger videre vekt på at et forbud vil resultere i et mindre opptak av karbon i norske skoger, og et mindre karbonlager enn ved en fortsatt styrt bruk. Dersom et forbud medvirker til arealendringer som må bokføres som avskoging vil det gjøre det vanskeligere å innfri våre utslippsforpliktelser.
- Direktoratene legger også vekt på at utenlandske treslag, selv om de utgjør en liten andel av det totale skogarealet, ikke har en uvesentlig verdi for skognæringen.

Miljødirektoratet.no

Framtidig forvaltning av utenlandske treslag?

- Aktuelt bruksområde utenlandske treslag: i hovedsak på arealer som UT allerede er i bruk
- Behov for å jobbe aktivt med å redusere negative virkninger -samordning av virkemidler miljø- og landbruk
- Skogeiere som ønsker fortsatt bruk av utenlandske treslag - må ta ansvar for å kontrollere spredning!

04.11.2019

25

Miljødirektoratet.no

Videre arbeid

- Revisjon/gjennomgang av forskrift
 - Krav til grunneier om å holde kontroll med kortdistanse spredning
 - Lette forvaltning av forskrift - klarere føringer
- Forbedre kunnskapsgrunnlaget
 - Økt oversikt over utbredelsen av naturtyper og utenlandske treslag
 - Overvåkning av langdistansespredning
 - Naturtyper som er mest utsatt for spredning
 - Om hvor UT gir produksjonsgevinst
- Vurdering av kulturbetingede naturtyper
- Strategi for reduksjon av negative virkninger, samordning av virkemidler mellom direktorat

Miljødirektoratet.no

Takk for oppmerksomheten

bjarte.heide@miljodir.no

Miljødirektoratet.no